

Svensk film fick pris i Dakhla

När SADR:s president Mohammed Abdelaziz fick höra att det fanns en svensk långfilm om kuppen mot Allende 1973 och den svenske ambassadören Harald Edelstam ville han att filmen skulle visas under årets filmfestival i flyktinglägret Dakhla.

Drygt 30-tal filmer visades i Dakhla och Svarta Nejlikan, långfilmen om Harald Edelstam, fick juryns speciella pris.

Tråkigt nog kunde filmens två regissörer Ulf Hultberg och Åsa Faringer inte delta i festivalen.

Det var sjätte gången som en filmfestival hölls i flyktinglägren. Numera har man bestämt att festivalen alltid ska hållas i Dakhla, det mest avlägsna av flyktinglägren dit besökare sällan kommer.

– Tack vare den årliga internationella filmfestivalen får flyktingarna i Dakhla se en mängd bra filmer och träffa kända filmskådespelare och regissörer, säger Ahmed Fadel, en av dem som brukar arrangera festivalen.

– Många av skådespelarna och regissörerna har engagerat sig i vår kamp för ett fritt Västsahara sedan de kommit tillbaka till sina länder.

Den som nog gjort den största insatsen hittills är Javier Bardem, Spaniens mest kände manlige filmskådespelare som tog ett halvt års ledigt från alla filmjobb för att kämpa för västсахariernas sak.

Harald Edelstam blev på grund av sina okonventionella insatser utvisad ur Chile. Hans agerande sågs inte heller med blida ögon på UD och han blev efteråt tilldelad en mindre attraktiv ambassadörspost, den i Algeriet. Han kom dit hösten 1973 och stannade till 1979. Det var alldeles i början av befrielsekampen för ett fritt Västsahara och

”Tack vare den årliga internationella filmfestivalen får flyktingarna i Dakhla se en mängd bra filmer och träffa kända filmskådespelare och regissörer.”

Svarta nejlikan är en svensk film från 2007 regisserad av Ulf Hultberg och med Michael Nyqvist och Lisa Werlinder i huvudrollerna.

enligt Mats Fors som skrivit en bok om Harald Edelstam finns det inga papper hos UD som visar att Edelstam engagerat sig i Polisarios kamp under sina år i Algeriet.

Men rykten om den svenska ambassadören Harald Edelstam och hans insatser för att rädda 1300 chilensare under kuppen mot Allende 1973 nådde även till flyktinglägren i Algeriet.

När Sveriges nuvarande ambassadör i Algeriet, Eva Emneus, installerades 2008 och skulle träffa Algeriets president Bouteflika fick hon stränga instruktioner om att mötet med honom bara fick vara 15 minuter. Det kom att vara i 45 minuter. Varför? Jo, Bouteflika ville tala om Sverige, Olof Palmes besök i Algeriet och om Harald Edelstam.

Bouteflika minns när han såg Edelstam första gången. Fidel Castro var på besök i Algeriet och Bouteflika blev inbjuden till mötet. Det var på den tiden han enbart var militär. Det första Fidel Castro gjorde var att rusa fram och krama och pussa en lång och mager man. När Bouteflika ville veta vem det var fick han höra: Det är Sveriges ambassadör, Harald Edelstam.

Algeriets president Bouteflika såg till, precis som västсахaraflyktingarna, att han fick se Svarta Nejlikan, filmen om en av vårt lands få hjältar.

Monica Zak

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.